

بیستمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب مشهد، از روز جمعه دوم آذر ماه آغاز شده و تا فردا ادامه دارد. به گفته مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، در این نمایشگاه بیش از ۱۵۰ هزار عنوان کتاب داخلی و ۲۹ هزار عنوان کتاب خارجی در معرض دید عموم قرار گرفته است و بیش از ۷۰۰ ناشر، کتاب‌ها و محصولات خود را در معرض دید علاقه‌مندان قرار داده‌اند. هم‌زمان با برگزاری این نمایشگاه، پنجمین نمایشگاه رسانه‌های دیجیتال استان نیز در حال برگزاری است. برای بررسی میزان رضایتمندی مردم و ناشران از نمایشگاه بیستم، با تعدادی از آن‌ها گفت و گومی کنیم.

● **افزایش شور و نشاط**

یکی از یازدیدکنندگان که به همراه فرزندان شب نمایشگاه آمده می‌گوید: نمایشگاه امسال از شور و نشاط بیشتری برخوردار است. ساعت برگزاری نمایشگاه بهتر شده بود. اما ساعت ۱۶ برای پایان کار نمایشگاه مناسب نیست و باید تمدید شود. تا زمانی که همه اعضای خانواده کنار هم جمع می‌شوند، روز به پایان می‌رسد و مردم غالباً بعد از غروب به نمایشگاه می‌آیند.

● **حضور غایبان سال‌های قبل**

دانشجویی که با اشتیاق کتاب‌های یکی از غرفه‌ها را جست و جومی‌کند نیز می‌گوید: برخی از ناشرانی که قبلاً در نمایشگاه حاضر نمی‌شدند، امسال غرفه دارند. این اتفاق خوبی برای نمایشگاه کتاب مشهد است و امیدواریم در سال‌های آینده این روند ادامه‌یابد کند.

● **رضایت از ارائه‌بن کتاب به همه**

● **مراجعه‌کنندگان**

یکی دیگر از بازدیدکنندگان نیز که در حال خروج از غرفه عرضه بن کتاب است می‌گوید: ارائه‌بن خرید به همه مردم، کار خوبی بود که در این موج گرانی، باعث افزایش انگیزه خانواده‌ها برای خرید کتاب شد. اما وضعیت ارائه‌بن کتاب، چندان مناسب نیست و به دلیل مراغه زیاد، زمان زیادی برای دریافت بن باید صرف شود. مخاطب دیگری نیز می‌گفت: هر چند در نمایشگاه امسال، محصولات متنوعی برای کودکان عرضه شده است، بر نامه‌های جانبی نمایشگاه مثل سخنرانی‌ها و برنامه‌های کودکان، به اندازه‌ای پررنگ بود که اصل نمایشگاه کتاب از یادرفته‌بود.

● **جای خالی سرویس دهی حد فاصل ایستگاه مترو تا نمایشگاه**

یکی دیگر از بازدیدکنندگان نیز می‌گفت: ای کاش

فرهنگ و هنر

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

فرهنگ‌نوی

زیادی از آنان وضعیت امسال نمایشگاه و ارائه غرفه‌ها در نمایشگاه را بهتر از سال‌های گذشته می‌دانند، اما گلایه‌هایی نیز در این زمینه وجود دارد. یکی از این ناشران می‌گوید: از مشکلاتی که غرفه‌داران امسال با آن مواجه بودند، این بود که به دلیل افزایش قیمت‌ها، قدرت خرید مردم پایین آمده بود و با وجود آن که مشوق‌های اداره ارشاد در باره اعطای بن تخفیف به عموم مردم نیز میزان استقبال از نمایشگاه را افزایش داده بود و بسیاری از ناشران کتب چاپ قدیم خود را عرضه می‌کردند، باز هم میزان فروش در حد برآورد ما نبود. بابت اجاره یک غرفه ۱۲ متری در سالن عمومی حدود ۲۶۰ هزار تومان و در سالن دانشگاهی حدود ۵۰۰ هزار تومان پرداخت کردیم. اگر فروش باشد، توجیه اقتصادی دار اما در غیر این صورت، باعث دلسردی ناشران می‌شود. یکی دیگر از ناشران می‌گوید: ساعت برگزاری نمایشگاه نسبت به سال‌های گذشته، بهتر شده است. سال‌های قبل، ساعت کار نمایشگاه‌ها صبح بود و با وجود آن که تا ساعات نزدیک به غروب، تعداد انگشت‌شماری از نمایشگاه‌ها بازدید می‌کردند، اما ناشران مجبور بودند از همان ساعات صبح در نمایشگاه حاضر باشند. البته بهتر بود که ساعت بازدید از نمایشگاه تا ساعت ۲۳ ادامه داشته باشد، اما یکی از ناشران دانشگاهی که برای نخستین بار در نمایشگاه کتاب مشهد حاضر شده، می‌گوید: مکان مناسبی برای نمایشگاه در نظر گرفته شده است اما سرمای هوا را جایی مناسب‌تر از زمان برگزاری نمایشگاه، مشکلاتی را برای مردم ایجاد می‌کند و میزان حضور آن‌ها در نمایشگاه را کاهش می‌دهد. سرمای هوا برای غرفه‌داران نیز مشکلاتی ایجاد کرده و غرفه‌داران مجاور دیوارهای سالن از سرم‌رنج می‌برند.

● **پیشنهادهایی برای سیاست‌گذاری**
اما یک فعال فرهنگی، نگاه متفاوتی به نمایشگاه‌ها در می‌گوید: یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در نمایشگاه‌های کتاب، معرفی تازه‌های نشر است و این که حلقه اتصال میان مؤلفان ناشران و مردم برقرار شود. حتی می‌توان برای ارائه تولیدات در سال‌های آینده نیز نظر مردم را جویا شد. لازم است غرفه‌هایی برای ارائه مشاوره حضوری کتاب‌خوانی برای طیف‌های متفاوت سنی در نظر گرفته شود. به نظر می‌رسد کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمینه ارائه کتاب به مخاطبان این سنین، باید حضور فعالانه‌تری داشته باشد. وی در ادامه می‌گوید: علاوه بر این، غرفه‌هایی که به دستگاه‌ها و نهادهای فرهنگی اختصاص داده شده است، عملاً موضوع کتاب را تحت الشعاع قرار داده‌اند در حالی که حضور آن‌ها در نمایشگاه باید قطعه‌ای از پازل بزرگ کتاب‌خوانی باشد.

● **نمایشگاه‌از نگاه ناشران**

ناشران شرکت‌کننده در نمایشگاه نیز در باره نمایشگاه بیستم، نظرات متفاوتی دارند. با وجود آن که تعداد

گزارش خراسان رضوی از کمیت و کیفیت بیستمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب مشهد

نمایشگاه بیستم؛ رضایت نسبی مردم، گلایه‌های ناشران

گویی: ارائه بن خرید به عموم مردم، کار شایسته‌ای بود و باعث شد تعداد بیشتری از خانواده‌ها از نمایشگاه بازدید کنند اما از سوی دیگر، نحوه اطلاع رسانی ناشران می‌گوید: از مشکلاتی که غرفه‌داران امسال با آن مواجه بودند، این بود که به دلیل افزایش قیمت‌ها، قدرت خرید مردم پایین آمده بود و با وجود آن که مشوق‌های اداره ارشاد در باره اعطای بن تخفیف به عموم مردم نیز میزان استقبال از نمایشگاه را افزایش داده بود و بسیاری از ناشران کتب چاپ قدیم خود را عرضه می‌کردند، باز هم میزان فروش در حد برآورد ما نبود. بابت اجاره یک غرفه ۱۲ متری در سالن عمومی حدود ۲۶۰ هزار تومان و در سالن دانشگاهی حدود ۵۰۰ هزار تومان پرداخت کردیم. اگر فروش باشد، توجیه اقتصادی دار اما در غیر این صورت، باعث دلسردی ناشران می‌شود. یکی دیگر از ناشران می‌گوید: ساعت برگزاری نمایشگاه نسبت به سال‌های گذشته، بهتر شده است. سال‌های قبل، ساعت کار نمایشگاه‌ها صبح بود و با وجود آن که تا ساعات نزدیک به غروب، تعداد انگشت‌شماری از نمایشگاه‌ها بازدید می‌کردند، اما ناشران مجبور بودند از همان ساعات صبح در نمایشگاه حاضر باشند. البته بهتر بود که ساعت بازدید از نمایشگاه تا ساعت ۲۳ ادامه داشته باشد، اما یکی از ناشران دانشگاهی که برای نخستین بار در نمایشگاه کتاب مشهد حاضر شده، می‌گوید: مکان مناسبی برای نمایشگاه در نظر گرفته شده است اما سرمای هوا را جایی مناسب‌تر از زمان برگزاری نمایشگاه، مشکلاتی را برای مردم ایجاد می‌کند و میزان حضور آن‌ها در نمایشگاه را کاهش می‌دهد. سرمای هوا برای غرفه‌داران نیز مشکلاتی ایجاد کرده و غرفه‌داران مجاور دیوارهای سالن از سرم‌رنج می‌برند.

● **پیشنهادهایی برای سیاست‌گذاری**
اما یک فعال فرهنگی، نگاه متفاوتی به نمایشگاه‌ها در می‌گوید: یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در نمایشگاه‌های کتاب، معرفی تازه‌های نشر است و این که حلقه اتصال میان مؤلفان ناشران و مردم برقرار شود. حتی می‌توان برای ارائه تولیدات در سال‌های آینده نیز نظر مردم را جویا شد. لازم است غرفه‌هایی برای ارائه مشاوره حضوری کتاب‌خوانی برای طیف‌های متفاوت سنی در نظر گرفته شود. به نظر می‌رسد کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمینه ارائه کتاب به مخاطبان این سنین، باید حضور فعالانه‌تری داشته باشد. وی در ادامه می‌گوید: علاوه بر این، غرفه‌هایی که به دستگاه‌ها و نهادهای فرهنگی اختصاص داده شده است، عملاً موضوع کتاب را تحت الشعاع قرار داده‌اند در حالی که حضور آن‌ها در نمایشگاه باید قطعه‌ای از پازل بزرگ کتاب‌خوانی باشد.

● **پیشنهادهایی برای سیاست‌گذاری**
اما یک فعال فرهنگی، نگاه متفاوتی به نمایشگاه‌ها در می‌گوید: یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در نمایشگاه‌های کتاب، معرفی تازه‌های نشر است و این که حلقه اتصال میان مؤلفان ناشران و مردم برقرار شود. حتی می‌توان برای ارائه تولیدات در سال‌های آینده نیز نظر مردم را جویا شد. لازم است غرفه‌هایی برای ارائه مشاوره حضوری کتاب‌خوانی برای طیف‌های متفاوت سنی در نظر گرفته شود. به نظر می‌رسد کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمینه ارائه کتاب به مخاطبان این سنین، باید حضور فعالانه‌تری داشته باشد. وی در ادامه می‌گوید: علاوه بر این، غرفه‌هایی که به دستگاه‌ها و نهادهای فرهنگی اختصاص داده شده است، عملاً موضوع کتاب را تحت الشعاع قرار داده‌اند در حالی که حضور آن‌ها در نمایشگاه باید قطعه‌ای از پازل بزرگ کتاب‌خوانی باشد.

● **رضایت از ارائه‌بن کتاب به همه**
یکی از بازدیدکنندگان که به همراه فرزندان شب نمایشگاه آمده می‌گوید: نمایشگاه امسال از شور و نشاط بیشتری برخوردار است. ساعت برگزاری نمایشگاه بهتر شده بود. اما ساعت ۱۶ برای پایان کار نمایشگاه مناسب نیست و باید تمدید شود. تا زمانی که همه اعضای خانواده کنار هم جمع می‌شوند، روز به پایان می‌رسد و مردم غالباً بعد از غروب به نمایشگاه می‌آیند.

● **حضور غایبان سال‌های قبل**
دانشجویی که با اشتیاق کتاب‌های یکی از غرفه‌ها را جست و جومی‌کند نیز می‌گوید: برخی از ناشرانی که قبلاً در نمایشگاه حاضر نمی‌شدند، امسال غرفه دارند. این اتفاق خوبی برای نمایشگاه کتاب مشهد است و امیدواریم در سال‌های آینده این روند ادامه‌یابد کند.

● **رضایت از ارائه‌بن کتاب به همه**
یکی از بازدیدکنندگان که به همراه فرزندان شب نمایشگاه آمده می‌گوید: نمایشگاه امسال از شور و نشاط بیشتری برخوردار است. ساعت برگزاری نمایشگاه بهتر شده بود. اما ساعت ۱۶ برای پایان کار نمایشگاه مناسب نیست و باید تمدید شود. تا زمانی که همه اعضای خانواده کنار هم جمع می‌شوند، روز به پایان می‌رسد و مردم غالباً بعد از غروب به نمایشگاه می‌آیند.